

14.12.2021

Asia/6

§ 391

Varhaiskasvatuksen ruoka- ja puhtauspalvelujen kilpailutuksen laajentaminen vuosille 2022–2025

HEL 2021-010715 T 02 08 02 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä liitteenä 1 olevan varhaiskasvatussyksiköiden ruoka- ja puhtauspalvelujen kilpailutussuunnitelman vuosille 2022–2025 kaupunginvaltuuston määrittämien kilpailutusperiaatteiden mukaisesti.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti oikeuttaa toimialajohtajan tarvittaessa hyväksymään ja tarkentamaan muutoksia kilpailutuksen suunnitelmaan päätettyjen kriteerien ja kokonaismäärän puitteissa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kari Salovaara, hankintapäällikkö, puhelin: 310 43033
kari.salovaara(a)hel.fi
Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi
Tiia Peurala, puhtauspalveluasiantuntija, puhelin: 310 35085
tiia.peurala(a)hel.fi

Liitteet

1 Kilpailutuksen laajennussuunnitelma 2022-2025

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 8.10.2014 (§ 322) Palmia-liikelaitoksen ruokahuoltopalvelutoiminnan (pois lukien henkilöstöruokailu) jatkamisen liikelaitosmuodossa. Päätöksessä kehoitettiin mm. varhaiskasvatustaloutakuntaa lisäämään kilpailuttamisen määrän viiden vuoden kuluessa suunnitellusti ja vaiheittain korkeintaan 20 prosenttiin ruokahuol-

topalveluista. Päätöksessä edellytettiin, että kilpailutettavat kohteet tulee valita tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Lisäksi kilpailuttamisen ehtoihin tuli sisällyttää vaatimus siitä, että kilpailun voittanut palveluntuottaja on velvollinen ottamaan palvelukseensa liikkeenluovutuksen periaatteen mukaisesti kilpailun kohteessa mahdollisesti ilman työtä jäävän henkilöstön.

Varhaiskasvatuslautakunta hyväksyi 27.10.2015 (§ 124) varhaiskasvatusviraston ruokahuoltopalvelujen kilpailutuksen suunnitelman vuosille 2018–2022. Suunnitelman mukaan varhaiskasvatuksen ruokahuoltopalveluja kilpailutetaan 20 prosenttia.

Kaupunginvaltuuston 9.12.2020 (§ 352) hyväksymän vuoden 2021 talousarvion tuottavuustoimenpiteisiin sisältyy varhaiskasvatuksen siivous- ja ruokapalvelujen kilpailutuksen laajentaminen. Tämä tuottavuustoimenpide sisältyy myös kasvatus- ja koulutuslautakunnan 15.12.2020 (§ 296) hyväksymään vuoden 2021 tulosbudjettiin. Talousarvio- ja tulobudjettikirjauksen perusteella kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on valmisteltu vuoden 2021 aikana varhaiskasvatuksen tukipalvelujen kilpailutuksen laajennussuunnitelma.

Tukipalvelujen nykyinen kilpailutustilanne varhaiskasvatuksessa

Ruokapalvelut

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on kilpailuttanut ruokapalveluja olemassa olevan suunnitelman mukaisesti vuodesta 2018 lähtien. Vuoden 2021 ja 2022 kilpailutukset tullaan toteuttamaan vuoden 2022 aikana niin, että sopimuskaudet alkavat 1.8.2022 ja 1.1.2023. Kilpailutusvolyyymi saadaan näin nostettua 20 prosenttiin kokonaistarpeesta. Märällisesti tämä tarkoittaa noin 5 800 varhaiskasvatustilapaikan ateriapalvelujen kilpailuttamista noin 30 000 paikasta.

Puhtauspalvelut

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ei ole kilpailuttanut varhaiskasvatuksen puhtauspalvelua kokonaisvaltaisesti päiväkodeissa. Toimialalla on noin 230 siivoustyötä päätoimisesti tekevää henkilöä (päiväkoti- ja leikkiopuistoapulaiset ja Arbiksen siivoojat). Oman työn lisäksi ruokapalvelujen yhteydessä on hankittu yhdistelmätyötä Palvelukeskus Helsinki –liikelaitokselta niihin päiväkoteihin joiden ruokapalvelut liikelaitos tuottaa ja joihin on sovelnut yhdistelmätyö. Liikelaitos on ollut ensisijainen palvelun toteuttaja yhdistelmätyössä.

Puhtauspalvelua on myös jouduttu kilpailuttamaan oman työn tukemiseksi. Toimialalla on kilpailutettu kaksi puhtauspalvelukokonaisuutta:

- Perussiivoukseen liittyvät työt (kklk 2020 § 109)
 - Hankinta on sisältänyt mm. varhaiskasvatuksen lattioiden perussiivoustyöt, ikkunoiden pesut ja yläpölyjen poistot. Hankinnan ennakoitu arvo varhaiskasvatuksen osalta on noin 6 miljoonaa euroa arvioituna neljälle vuodelle.
- Määräaikaiset puhtauspalvelut (kklk. 2019 § 374)
 - Hankinta on sisältänyt varhaiskasvatukseen tarvittavat määräaikaisiin ja sijaisuuksiin tarvittavan puhtauspalvelutyö hankinnan. Hankinnan ennakoitu arvo 3,4 miljoonaa neljälle vuodelle.

Pienessä osassa päiväkoteja toimii kilpailutettu puhtauspalvelujen tuottaja. Nämä kohteet toimivat kiinteänä osana kouluja. Koulujen puhtauspalvelut on kilpailutettu kokonaan kevään 2022 aikana.

Toimialalla on suunnitelma siirtää oma siivoustyön henkilöstö Palvelukeskus Helsinkiin 1.3.2022. Henkilöstösiirto keskittää puhtauspalvelujen tuottamista kaupungilla ja tehostaan siivoustyön toteutusta pidemmällä aikavälillä. Siirto parantaa myös henkilöstön saamaa ammatillista tukea ja ohjausta työssä. Muutos keventää päiväkodin johtajan hallinnollista työtaakkaa, kun puhtauspalvelut ja niiden organisointi siirtyvät pois päiväkodinjohtajalta. Henkilöstösiirto on käsitelty henkilöstön kanssa yhteistoiminnallisesti ja kansliapäällikkö on tehnyt henkilösiirrostä palvelukeskukseen päätöksen 19.11.2021 (§ 240).

Kilpailutuksen laajennuksen periaatteet ja päätökset

Käytyjen kilpailutusten perustella on todennettavissa, että ruokapalvelujen kilpailutuksilla on saatu noin 17 % alempi hintataso aiempaan verrattuna. Sama kustannussäästö on oletettavasti saatavissa myös lisäkilpailutuksella.

Puhtauspalveluissa omana työnä toteutettu siivoustyön neliöteho on noin 110–115 neliötä tunnissa. Kilpailutuksen kautta on mahdollista nostaa valikoiduissa kohteissa neliöteho noin 150 neliötä tunnissa. Tämä tarkoittaa laskennallisesti 37 prosentin säästöä kilpailutettavissa kohteissa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esitti 21.9.2021 osana vuoden 2022 talousarvioehdotusta varhaiskasvatuksen ruoka- ja siivouspalvelujen kilpailutuksen laajentamista kilpailuttamisperiaatteineen seuraavasti:

20 %:sta 30 %:iin. Ruokapalvelujen yhteydessä kilpailutetaan myös siivouspalveluja 30 %.

Kilpailuttamisen periaatteet ovat samat, kuin kaupunginvaltuuston vuoden 2014 päätöksessä:

14.12.2021

- Kasvatus- ja koulutuslautakunta valitsee ruoka- ja siivouspalvelujen kilpailutettavat kohteet tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Kilpailuttamisen ehtoihin sisällytetään vaatimus siitä, että kilpailun voittanut palveluntuottaja on velvollinen ottamaan palvelukseensa liikkeenluovutuksen periaatteen mukaisesti kilpailun kohteessa mahdollisesti ilman työtä jäävän henkilöstön.
- Kilpailuttamisen laajentaminen toteutetaan asteittain vuosina 2022-2025 ja kilpailutuksen enimmäisraja on 30 % ruoka- ja siivouspalveluista.
- Kilpailutuksella tavoitellaan kustannussäästöjä laatutason säilyttäen. Kilpailutuksen kustannusvaikutukset konkretisoituvat vuodesta 2023 alkaen.
- Lisäksi tavoitellaan synergiaa ruoka- ja siivouspalvelujen kilpailuttamisella yhdessä

Kaupunginvaltuusto 8.12.2021 käsitellessään vuoden 2022 kaupungin talousarviota hyväksyi kasvatus- ja koulutuslautakunnan talousarvioehdotuksen mukaisesti varhaiskasvatuksen ruoka- ja siivouspalvelujen kilpailutuksen laajentamisen kilpailuttamisperiaatteineen.

Kilpailutuksen laajentamissuunnitelma

Varhaiskasvatuksen tukipalvelujen kilpailuttamissuunnitelma on laadittu vuosille 2022–2025. Kilpailutettavista kohteista on muodostettu useampia alueellisia kokonaisuuksia täydentämään aikaisemmin kilpailutettuja alueita. Myös koulujen ja oppilaitosten aiemmat ruokapalvelujen kilpailutukset on huomioitu suunnitelmaa tehtäessä.

Kilpailutettavat kohteet on valittu suunnitelmaan tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti huomioiden toiminnan ja tilojen monimuotoisuus. Suunnitelma laajenee asteittain. Kilpailutettava kokonaismäärä on yhteensä noin 30 prosenttia varhaiskasvatuksen tarvitsemista ruoka- ja puhtauspalveluista vuoteen 2025 mennessä. Lisäkilpailutus tarkoittaa noin 3200 varhaiskasvatuspaikan ateriapalvelujen kilpailuttamista. Puhtauspalvelujen kilpailutusta ei ole realistista laajentaa tässä vaiheessa muihin kuin niihin yksiköihin, jossa kilpailutetaan myös ruokapalvelut.

Tehty kilpailuttamissuunnitelma pohjautuu syksyllä 2021 tiedossa oleviin tilapaikkamääriin. Suunnitelmassa ei ole huomioitu erikseen tulevien vuosien väestöennustetta, koska lapsimäärien ennustetaan kehittyvän maltillisesti lähivuosina.

Kilpailutetut kohteet on eritelty liitteessä 1.

Tukipalvelujen toteutustapa jatkossa

14.12.2021

Jatkossa Palvelukeskus Helsinki toteuttaa varhaiskasvatuksen yksiköiden tukipalveluista 70 % ja kilpailutetut palveluntuottajat 30 %.

Malli helpottaa tukipalvelujen toteuttamista ja mahdollistaa synergiahyödyn, kun yksi palvelutuottaja toteuttaa kummatkin tukipalvelut yksikössä. Lisäksi malli vähentää varhaiskasvatusyksikön johtajan hallinnollista työtaakkaa, kun puhtauspalvelujen organisointi, tilaaminen ja esihenkilötyö jäävät pois.

Mallin toteuttaminen edellyttää että toimialan päiväkotiapulaiset siirretään Palvelukeskus Helsinkiin 1.3.2022 lähtien. Siirtoprosessi on käynnistetty ja yhteistoimintamenettely aloitettu henkilöstön kanssa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kari Salovaara, hankintapäällikkö, puhelin: 310 43033
kari.salovaara(a)hel.fi
Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi
Tiia Peurala, puhtauspalveluasiantuntija, puhelin: 310 35085
tiia.peurala(a)hel.fi

Liitteet

1 Kilpailutuksen laajennussuunitelma 2022-2025

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta